

2. Feladatsor – Koordinátageometria síkban és térben Eredmények

2.1. Feladat. Döntse el, hogy igazak-e az alábbi állítások, és döntését röviden indokolja:

- (a) Ha v_1, v_2, v_3 tetszőleges vektorok a síkban, akkor a sík összes vektora előáll $c_1v_1 + c_2v_2 + c_3v_3$ alakban valamely c_1, c_2, c_3 valós számokra.
- (b) Ha v_1, v_2, v_3 olyan vektorok a síkban, melyek közül kettő nincs egy egyenesben, akkor a sík összes vektora előáll $c_1v_1 + c_2v_2 + c_3v_3$ alakban valamely c_1, c_2, c_3 valós számokra.
- (c) Ha v_1, v_2, v_3 olyan vektorok a térben, melyek közül semelyik kettő nincs egy egyenesben, akkor a tér összes vektora előáll $c_1v_1 + c_2v_2 + c_3v_3$ alakban valamely c_1, c_2, c_3 valós számokra.
- (d) Ha v_1, v_2, v_3 olyan vektorok a térben, melyek nincsenek egy síkban, akkor a tér összes vektora előáll $c_1v_1 + c_2v_2 + c_3v_3$ alakban valamely c_1, c_2, c_3 valós számokra.
- (e) A síkban az $x + y = 2$ és $2x + 2y = 2$ egyenesek egybe esnek.
- (f) A térben az $x - y + z = 2$ és $-x + y + z = -2$ síkok nem párhuzamosak.

Eredmény. hamis, igaz, hamis, igaz, hamis, igaz

2.2. Feladat. Döntse el, hogy a sík, illetve tér alábbi vektorai egy egyenesben, illetve egy síkban vannak-e:

- (a) $(2, 1), (0, 0), (-2, -1) \in \mathbb{R}^2$;
- (b) $(1, -3), (2, 2), (0, 5) \in \mathbb{R}^2$;
- (c) $(1, 1, \sqrt{2}), (\sqrt{2}, \sqrt{2}, 2), (0, 0, 0) \in \mathbb{R}^3$;
- (d) $(-1, 3, 1), (5, 5, 3), (1, 2, 1) \in \mathbb{R}^3$;
- (e) $(1, -1, 2), (1, 1, -1), (2, 2, -1) \in \mathbb{R}^3$;
- (f) $(-3, 2, -1), (3, -1, 3), (1, -1, 1) \in \mathbb{R}^3$.

Eredmény. igen, nem, igen, igen, nem, nem

2.3. Feladat. Igazolja, hogy a $v_1 = (0, 7, 2)$, $v_2 = (1, 6, 1)$, $v_3 = (2, 5, 1) \in \mathbb{R}^3$ vektorok nincsenek egy síkban, és fejezze ki az

- (a) $(1, -1, 0)$;
- (b) $(1, 0, 0)$;
- (c) $(-3, 3, 2)$

vektort $c_1v_1 + c_2v_2 + c_3v_3$ ($c_1, c_2, c_3 \in \mathbb{R}$) alakban.

Eredmény. (a) $c_1 = 0, c_2 = -1, c_3 = 1$

(b) $c_1 = -\frac{1}{7}, c_2 = -\frac{3}{7}, c_3 = \frac{5}{7}$

(c) $c_1 = 2, c_2 = -1, c_3 = -1$

2.4. Feladat. Határozza meg a paraméteres alakban megadott (síkbeli) egyenes egy egyenletét, és az egyenlettel megadott egyenes egy paraméteres alakját:

- (a) $x = 7 + 5t, y = 8 - 4t$ ($t \in \mathbb{R}$);
- (b) $x = 1 + t, y = 2 + 2t$ ($t \in \mathbb{R}$);
- (c) $x = -t, y = -t$ ($t \in \mathbb{R}$);
- (d) $5x - 3y = 1$;

- (e) $-2x + 4y = 3$;
 (f) $3x + 2y = 5$.

Eredmény. (a) $4x + 5y = 68$

- (b) $2x - y = 0$
 (c) $x = y$
 (d) $x = -1 + 3t, y = -2 + 5t$ ($t \in \mathbb{R}$)
 (e) $x = -\frac{1}{2} + 3t, y = \frac{1}{2} + t$ ($t \in \mathbb{R}$)
 (f) $x = 1 - 2t, y = 1 + 3t$ ($t \in \mathbb{R}$)

2.5. Feladat. Határozza meg a paraméteres alakban megadott sík egy egyenletét, és az egyenlettel megadott sík egy paraméteres alakját:

- (a) $x = 2 + t_1 - t_2, y = -1 + 3t_2, z = 1 + t_1 - 2t_2$ ($t_1, t_2 \in \mathbb{R}$);
 (b) $x = 2 + t_1, y = 2 - t_1 + 2t_2, z = -1 + t_1 + t_2$ ($t_1, t_2 \in \mathbb{R}$);
 (c) $x = -1 - t_1 + t_2, y = 1 + 4t_1 - 2t_2, z = t_1 + t_2$ ($t_1, t_2 \in \mathbb{R}$);
 (d) $x + y + z = 6$;
 (e) $-x + 2y - z = 0$;
 (f) $2x - 3y + z = 5$.

Eredmény. (a) $-3x + y + 3z = -4$

- (b) $3x + y - 2z = 10$
 (c) $-3x - y + z = 2$
 (d) $x = 1 + t_1 + t_2, y = 2 - t_1, z = 3 - t_2$ ($t_1, t_2 \in \mathbb{R}$)
 (e) $x = t_1, y = t_2, z = -t_1 + 2t_2$ ($t_1, t_2 \in \mathbb{R}$)
 (f) $x = 1 + t_1, y = -1 + t_2, z = -2t_1 + 3t_2$ ($t_1, t_2 \in \mathbb{R}$)

2.6. Feladat. Határozza meg

- (a) a síkban az $x - y = 0$ és az $x - 3y = 2$ egyenes metszéspontját;
 (b) a síkban a $2x + y = 1$ és az $x + y = 2$ egyenes metszéspontját;
 (c) a térben az $x - y - z = 0$ sík és az $x = 2, y = t, z = t$ ($t \in \mathbb{R}$) egyenes metszéspontját;
 (d) a térben az $x + y - z = -1$ sík és az $x = 2 - t, y = 1 + t, z = 2t$ ($t \in \mathbb{R}$) egyenes metszéspontját.

Eredmény. (a) $(-1, -1)$

- (b) $(1, 3)$
 (c) $(2, 1, 1)$
 (d) $(0, 3, 4)$

2.7. Feladat. Adja meg a síkban az alábbi e egyenes és P pont esetén a P pont e -re vonatkozó tükörcképét:

- (a) $e: x = 0, P = (-2, 3)$;
 (b) $e: x - 3y = 0, P = (7, -1)$;
 (c) $e: x - y = 0, P = (-4, 1)$;
 (d) $e: 2x + y = 0, P = (3, 4)$.

Eredmény. (a) $P' = (2, 3)$;

- (b) $P' = (5, 5)$;
 (c) $P' = (1, -4)$;
 (d) $P' = (-5, 0)$.

2.8. Feladat. Adja meg a síkban az alábbi α szög és P pont esetén a P pont képét az origó körüli α szögű elforgatás mellett:

- (a) $\alpha = \frac{\pi}{3}, P = (-1, 0)$;
- (b) $\alpha = -\frac{3\pi}{4}, P = (-1, -2)$;
- (c) $\alpha = \frac{3\pi}{4}, P = (1, -1)$;
- (d) $\alpha = -\frac{2\pi}{3}, P = (3, 4)$.

Eredmény. (a) $P' = (-\frac{1}{2}, -\frac{\sqrt{3}}{2})$;

(b) $P' = (-\frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{3\sqrt{2}}{2})$;

(c) $P' = (0, \sqrt{2})$;

(d) $P' = (-\frac{3}{2} + 2\sqrt{3}, -2 - \frac{3\sqrt{3}}{2})$.